Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Ґжицького
Відділ заочного навчання Центру перепідготовки та підвищення кваліфікації
Кафедра геодезії і геоінформатики

Кваліфікаційна (дипломна) робота
освітнього ступеня «Бакалавр»
на тему: **«ГЕОДЕЗИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДВЕДЕННЯ ЗЕМЕЛЬ ДЛЯ ПОТРЕБ ВЕДЕННЯ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА»**

Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій»

Виконав: ст. гр. ЗВ-51з
Козак В. А.
Науковий керівник: д.е.н., професор
Ступень Р. М.

Львів 2025

УДК 332.3

Геодезичне забезпечення відведення земель для потреб ведення фермерського господарства. Козак В. А. Кваліфікаційна робота. Кафедра геодезії і геоінформатики. Львів, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Ґжицького, 2025 р.

46 с. текстової частини, 11 таблиць, 9 рисунків, 20 джерел бібліографічного списку.

У кваліфікаційній роботі розкрито засади відведення земельної ділянки у власність для потреб ведення фермерського господарства, зокрема процедуру відведення земельної ділянки у власність для потреб ведення фермерського господарства, теоретичні аспекти діяльності фермерського господарства, відображено відомості про земельну ділянку для ведення фермерського господарства, подано загальну інформацію про об’єкт дослідження, планово-картографічні матеріали для відведення земельної ділянки у власність та вихідні дані для виконання робіт з відведення земельної ділянки, представлено геодезичні роботи при відведенні земельної ділянки у власність для ведення фермерського господарства, виконано прив'язку поворотних точок меж земельної ділянки до Державної геодезичної мережі України, GNSS-спостереження при відведенні земельної ділянки та встановлення меж земельної ділянки для ведення фермерського господарства.

ЗМІСТ

ВСТУП 6
1. ЗАСАДИ ВІДВЕДЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ У ВЛАСНІСТЬ ДЛЯ ПОТРЕБ ВЕДЕННЯ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА 7
1.1. Процедура відведення земельної ділянки у власність для потреб ведення фермерського господарства 7
1.2. Теоретичні аспекти діяльності фермерського господарства 12
1.3. Землі фермерського господарства 16
2. ВІДОМОСТІ ПРО ЗЕМЕЛЬНУ ДІЛЯНКУ ДЛЯ ВЕДЕННЯ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА 18
2.1. Загальна інформація про об’єкт дослідження 18
2.2. Планово-картографічні матеріали для відведення земельної ділянки у власність 19
2.3. Вихідні дані для виконання робіт з відведення земельної ділянки 21
3. ГЕОДЕЗИЧНІ РОБОТИ ПРИ ВІДВЕДЕННІ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ У ВЛАСНІСТЬ ДЛЯ ВЕДЕННЯ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА 23
3.1. Прив'язка поворотних точок меж земельної ділянки до Державної геодезичної мережі України 23
3.2. GNSS-спостереження при відведенні земельної ділянки 25
3.3. Встановлення меж земельної ділянки для ведення фермерського господарства 30
4. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ 36
5. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА 39
ВИСНОВКИ 43
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 44

ВСТУП

Однією з найпоширеніших форм господарювання в сільському господарстві є фермерське господарство, яких за даними Державного управління статистики налічується 46,1 тисячі.

Правові, економічні та соціальні засади створення і функціонування фермерських господарств, як прогресивної форми підприємницької діяльності громадян в аграрному секторі визначено Законом України «Про фермерське господарство».

Фермерське господарство – це форма підприємницької діяльності, що провадиться громадянами, які бажають виробляти товарну сільськогосподарську продукцію, переробляти та реалізовувати її з метою одержання прибутку, на земельних ділянках, на які їм надано права власності та/або користування (у тому числі оренди) для ведення селянського, товарного сільськогосподарського виробництва та особистого підсобного господарства, відповідно до Закону.

Фермерське господарство може бути створено одним, або кількома громадянами України, які є родичами, або членами сім'ї відповідно до законодавства. Правові відносини, пов'язані із сільськогосподарськими угіддями, мають вирішальне значення для створення та функціонування фермерського господарства, оскільки без використання сільськогосподарських земель не можливо вирощувати товарну сільськогосподарську продукцію.

Крім того, обов'язковою умовою державної реєстрації фермерського господарства (з правом юридичної особи) є набуття права володіння, або користування земельною ділянкою громадянином України (або кількома громадянами), який виявив бажання створити таке господарство. Земля, що перебуває у державній, або комунальній власності, надається у власність для обробітку (передається право користування) у порядку, передбаченому Земельним кодексом України.

1. ЗАСАДИ ВІДВЕДЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ У ВЛАСНІСТЬ ДЛЯ ПОТРЕБ ВЕДЕННЯ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

1.1. Процедура відведення земельної ділянки у власність для потреб ведення фермерського господарства

Нормативною базою відведення земельної ділянки у власність для потреб ведення фермерського господарства є:

- Земельний кодекс України [3];
- Закон України “Про фермерське господарство” [20];
- Закон України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" [15];
- Наказ Міністерства юстиції України "Про затвердження Вимог до оформлення заяв та рішень у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень".

Важливо зазначити, що 24 лютого 2022 року в Україні було запроваджено воєнний стан відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану». Відповідно до їх дії визначено особливості регулювання земельних відносин в умовах воєнного стану, до яких, зокрема, належать укладення, виконання, зміна, поновлення та припинення договорів оренди землі, набуття права оренди або суборенди земельних ділянок на території України та її автономних областей, де запроваджено воєнний стан.

Згідно Закону України «Про фермерське господарство» [20], фермером є громадянин, який має на меті виробляти, переробляти та реалізовувати товарну сільськогосподарську продукцію з комерційною метою на земельних ділянках, наданих на праві власності та, або користування, зокрема, оренди для ведення фермерського господарства, товарного сільськогосподарського

виробництва, або особистого підсобного господарства, відповідно до законодавства. Це одна з форм підприємницької діяльності.

Можливість реалізації громадянами права на створення фермерського господарства безпосередньо пов'язана з пропозицією, а саме передачею земельної ділянки для її обробітку, що є необхідною умовою для державної реєстрації фермерського господарства. Порядок відведення, передачі орних земель встановлено Земельним кодексом України [3]. Землі державної та комунальної власності надаються у власність, або користування у порядку, встановленому Земельним кодексом. Відповідно до нього землі фермерського господарства складаються із земельних ділянок, які належать громадянам України, які є членами фермерського господарства, на праві власності, або користування, та земельних ділянок, які належать фермерському господарству на праві власності або користування.

Згідно Земельного кодексу України [3], громадянам України, які є членами сільськогосподарських підприємств, безоплатно передаються у приватну власність земельні ділянки, надані у користування, пропорційно розміру земельної частки (паю) членів сільськогосподарського підприємства, розташованого на території відповідної ради. Це положення не поширюється на громадян, які раніше набули право на земельну часткову власність. Громадяни України мають право на безоплатне одержання земельних ділянок з державної, або комунальної власності для ведення сільського господарства в розмірі земельної частки (паю), визначеної для членів сільськогосподарського підприємства, розташованого на території сільської, міської чи селищної ради, де було розташоване відповідне господарство.

За наявності кількох сільськогосподарських підприємств на території однієї сільської, селищної, або міської ради розмір земельної ділянки визначається, як середній по цих підприємствах. Якщо на території кожної ради не має сільськогосподарських підприємств, то розмір земельної ділянки (паю) визначається, як середній по району. Охочі займатися сільським господарством можуть отримати у власність, або в оренду земельні ділянки

для обробітку в держави, або на землях, що перебувають у комунальній власності.

Для отримання у власність, або в оренду земельних ділянок із земель, що перебувають у комунальній власності, з метою ведення фермерського господарства громадяни звертаються до місцевої територіальної громади. Для отримання землі у власність безоплатно громадяни України мають виконати таку процедуру:

1. подати заяву до органу місцевого самоврядування про передачу прав власності чи користування на цю земельну ділянку відповідно до повноважень, передбачених у Земельному кодексі України [3]. У заяві має бути зазначено цільове використання земельної ділянки та її орієнтовна площа. До заяви додаються креслярські матеріали із зазначенням бажаного місця розташування земельної ділянки, лист-згода землекористувача, якщо земельна ділянка перебувала в користуванні іншої особи та підлягає вилученню, а також документи, що підтверджують сільськогосподарський стаж, або навчання в сільськогосподарському навчальному закладі, копія посвідчення особи і документи, що підтверджують право на пільги при придбанні земельної ділянки (за наявності);

2. відповідний орган місцевого самоврядування, що передає земельну ділянку, яка перебуває у державній, або комунальній формі власності, розглядає заяву в місячний строк і, або дозволяє розробку проєкту землеустрою щодо відведення земельної ділянки, або зазначає причини відмови в дозволі. Підставами для відмови в дозволі є вимоги закону, генерального плану та інших містобудівних документів, плану землеустрою та техніко-економічних обґрунтувань використання й охорони земель адміністративної одиниці, проєктів землеустрою щодо благоустрою території поселення, затверджених у встановленому законом порядку, тощо, та лише в разі не відповідності місця розташування об'єкта;

3. документом, який отримують громадяни, є рішення органу місцевого самоврядування про видачу дозволу на розробку проєкту землеустрою щодо відведення земельної ділянки.

Дозвіл на розробку проєкту землеустрою щодо надання земельної ділянки у власність надається безоплатно. Якщо протягом місяця з дня реєстрації заяви відповідний орган місцевого самоврядування, який здійснює передачу права власності на землі державного, або комунального значення відповідно до повноважень, передбачених у Земельному кодексі України [3], не надав, або має підстави для відмови у наданні дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо надання земельної ділянки, то у таких випадках в місячний термін з дня реєстрації заяви особа, яка зацікавлена у наданні дозволу, має підстави для відмови у наданні дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки.

У разі відмови органів місцевого самоврядування у наданні земельної ділянки для обробітку ґрунту, питання вирішується в судовому порядку. Рішення суду за заявою є підставою для виділення земельної ділянки в натурі (на місцевості), видачі документа, що підтверджує право власності, або укладення договору оренди. Землевпорядна організація отримує проєкт відведення земельної ділянки, де можуть працювати тільки кваліфіковані землевпорядники. Список таких осіб розміщено на офіційному сайті Держгеокадастру. Якщо у підрядника немає такого сертифіката, то проєкт землеустрою вважається недійсним і державна реєстрація земельної ділянки не проводиться.

Після отримання дозволу на розробку проєкту землеустрою щодо відведення земельної ділянки у власність необхідно замовити його розробку. Проекти землеустрою розробляють землевпорядні організації. Безпосереднім виконавцем робіт із визначення точних меж земельної ділянки та її геодезичних координат, установлення межових знаків і підготовки кадастрової карти земельної ділянки, що є проєктом землеустрою, може бути тільки кваліфікований землевпорядник. Якщо у підрядника немає сертифіката,

проєкт землеустрою вважатиметься не дійсним, і зареєструвати таку земельну ділянку в державних органах буде не можливо. Далі укладається письмовий договір із землевпорядником, чітко визначивши вартість робіт та їхні умови. У договорі має бути вказано конкретний строк закінчення робіт. Проекти землеустрою виконуються за бажанням громадян організаціями, що надають послуги із землеустрою.

Умови розроблення проєктів землеустрою щодо відведення земельних ділянок визначають договором, який укладають між замовником і виконавцем цих робіт відповідно до типового договору. Типовий договір на розроблення проектів землеустрою щодо відведення земель затверджується Кабінетом Міністрів України. Згідно із законодавством, строк виконання робіт не може перевищувати шести місяців. Землевпорядний документ підписується і скріплюється печаткою уповноваженого землевпорядника. На підставі цього документа відомості про земельну ділянку вносяться до Державного земельного кадастру [14].

Документ, який отримують громадяни, це проєкт землеустрою про відведення земельної ділянки. Далі необхідно звернутися до реєстратора державного земельного кадастру із заявою про державну реєстрацію земельної ділянки, із оригіналом проєкту землеустрою, на підставі якого утворено земельну ділянку. Документ, який отримує громадянин, є витягом з офіційної кадастрової карти.

Затвердження проєктів землеустрою щодо відведення земельних ділянок виконують згідно з повноваженнями, якими наділені органи місцевого самоврядування. Рішення місцевої ради про передачу права власності на земельну ділянку є підставою для реєстрації права власності на земельну ділянку в реєстрі власності. Реєстрація права власності на земельні ділянки може здійснюватися в центрах адміністративних послуг, або через нотаріусів у відповідному нотаріальному окрузі. За державну реєстрацію права власності на нерухоме майно справляється плата в розмірі 0,1 прожиткового мінімуму працездатної особи, відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію

речових прав на нерухоме майно» [15]. Засвідчена копія рішення про безоплатне відведення земельної ділянки, витягз Державного земельного кадастру про земельну ділянку, документи, що підтверджують сплату збору за державну реєстрацію права власності на нерухоме майно подається державному реєстратору, або нотаріусу. У результаті буде видано витяг з реєстру прав власності на нерухоме майно про реєстрацію права власності на земельну ділянку [1].

1.2. Теоретичні аспекти діяльності фермерського господарства

Метою діяльності фермерського господарства, що є формою підприємницької діяльності громадян із створенням юридичної особи, які виявили бажання виробляти товарну сільськогосподарську продукцію, є займатися її переробкою та реалізацією з метою отримання прибутку на земельних ділянках, наданих їм для ведення фермерського господарства, відповідно до закону [20].

Предметом діяльності фермерського господарства є:

- переробка сільськогосподарської продукції власного виробництва, придбаної на ринках, біржах та в інших фізичних і юридичних осіб;
- організація виробництва товарної сільськогосподарської продукції сировини та її реалізації;
- оптова, роздрібна, фірмова торгівля товарами власного виробництва;
- вирощування овочів закритого і відкритого ґрунту;
- вирощування зернових та технічних культур;
- вирощування фруктів, грибів та квітів;
- конярство;
- рибництво, надання послуг у рибництві;
- рибальство, надання послуг у рибальстві;

- вирощування племінних тварин і відгодівля ВРХ, свиней, птиці і інших тварин;
- будівництво та експлуатація закладів громадського харчування, в т. ч. ресторанів, барів, клубів, столових, шашличних, цехів по виготовленню кондитерських виробів;
- надання послуг населенню в будівництві житлових і дачних будинків та інших споруд;
- переробка фруктів, овочів, грибів, м'яса власного виробництва, а також переробка с/г сировини, придбаної на ринках, біржах та в інших юридичних і фізичних осіб;
- вирощування, закупка, переробка та реалізація с/г продукції всіх видів, як на території України, так і за її межами;
- деревообробні роботи, в тому числі розпилювання деревини, виготовлення всіх видів столярних виробів та меблів її установка по замовленнях фізичних та юридичних осіб для оптової поставки та роздрібної торгівлі;
- виробництво та реалізація будівельних матеріалів залізобетонних виробів, цегли, блоків, вапняного та бетонного розчину;
- зовнішньо-економічна діяльність;
- капітальне будівництво;
- організація автостоянок та кемпінгів;
- побутове обслуговування населення;
- діяльність у сфері міжнародного туризму;
- надання транспортних послуг в межах України і за кордоном, в т. ч. вантажних та пасажирських перевезень;
- надання консультацій і організація навчання з агротехнічних, зооветеринарних і економічних питань;
- закупка та реалізація всіх видів паливо-мастильних матеріалів, нафтопродуктів, будівництво та експлуатація автозаправочних станцій, гуртова та роздрібна торгівля нафтопродуктами;

- надання юридичних послуг населенню.

Фермерське господарство може займатися всіма видами діяльності, які не заборонені діючим законодавством України.

Майно фермерського господарства (складеного капіталу) можуть складатись з: будівель, споруд, облаштування, матеріальних цінностей, цінних паперів, продукції, виробленої господарством в результаті господарської діяльності, одержаних доходів, іншого майна, набутого на підставах, що не заборонені законом, права користування землею, водою та іншими природними ресурсами, будівлями, спорудами, обладнанням, а також інших майнових прав (в тому числі на інтелектуальної власності), грошових коштів, які передаються членами господарства до його складеного капіталу.

Майнові права, що входять до статутного капіталу фермерського господарства, переходять до нього на строк, визначений статутом.

У власності фермерського господарства може бути будь-яке майно, у тому числі земельні ділянки, житлові будинки, господарські будівлі і споруди, засоби виробництва тощо, що необхідні для ведення товарного сільськогосподарського виробництва і придбання якого не забороняється законом.

Майно фермерського господарства належить йому на праві власності. Господарство має право здійснювати відчуження та набуття майна на підставі цивільно-правових угод.

Статутний фонд фермерського господарства складає земельна ділянка, яка знаходиться на території Мацошинської сільської ради Жовківського району Львівської області, урочище «Чорне», площею 11,7 га, вартістю 348 288 грн.

Порядок володіння, користування і розпорядження майном фермерського господарства відбувається згідно з його статутом, якщо інше не встановлено договором між членами фермерського господарства та законом.

Громадяни, які придбали майно селянського господарства як цілісний майновий комплекс на підставі цивільно-правового договору, подають статут селянського господарства на державну реєстрацію в установленому порядку.

Член фермерського господарства має право на отримання частки майна фермерського господарства при його ліквідації або припиненні його членства. Розмір частки та порядок її отримання визначаються діючим законодавством.

Майнові спори між фермерським господарством та його членами вирішуються судом. Фермерське господарство відповідає за своїми зобов'язаннями в межах майна, що є його власністю.

Здійснення стягнень на земельні ділянки, надані у власність для ведення фермерського господарства, допускається у разі відсутності іншого майна, на яке може бути звернено стягнення.

За рішенням членів фермерського господарства відповідно до законодавства воно, як цілісний майновий комплекс, може бути відчужене на підставі цивільно-правових договорів громадянам України, які мають право на його створення, або юридичним особам України для ведення товарного сільськогосподарського виробництва.

За порушення кредитно-розрахункової та податкової дисципліни, санітарних і ветеринарних норм, правил, вимог до якості продукції та інших нормативно-правових актів, що регламентують здійснення господарської діяльності, голова господарства несе відповідальність, передбачену законодавством.

Фермерське господарство, як цілісний майновий комплекс, включає майно, передане в складений капітал, нерозподілений прибуток, майнові та інші зобов'язання.

Спадкування фермерського господарства, цілісного майнового комплексу або його частини здійснюється згідно з законодавством.

У разі успадкування господарства двома або більше спадкоємцями земельна ділянка поділу не підлягає. Якщо в результаті її поділу утвориться

хоча б одна земельна ділянка менше мінімального розміру, то вона має бути встановленою для відповідного регіону [20].

1.3. Землі фермерського господарства

Землі фермерського господарства складаються з:

а) земельної ділянки, що використовується господарством на умовах оренди;

б) земельних ділянок, що належать громадянам – членам господарства на праві приватної власності;

в) земельної ділянки, що належить на праві власності господарству, як юридичній особі [3].

Права володіння та користування земельними ділянками, які знаходяться у власності членів господарства, здійснює лише воно.

Фермерське господарство та його члени відповідно до закону мають право:

а) продавати, або іншим способом відчужувати земельну ділянку, передавати її в оренду, заставу, спадщину;

б) самостійно господарювати на землі;

в) реалізовувати вироблену сільськогосподарську продукцію на вітчизняних ринках і поставляти на експорт;

г) на відшкодування збитків;

ґ) споруджувати житлові будинки, господарські будівлі та споруди;

д) власності на посіви і насадження сільськогосподарських та інших культур, на вироблену сільськогосподарську продукцію;

е) інші права [20].

Порушені права власників земельних ділянок підлягають поновленню в порядку, встановленому законом.

Господарства, у власності яких є земельні ділянки, надані їм для ведення сільськогосподарського виробництва відповідно до закону, зобов'язані:

а) не порушувати прав власників суміжних земельних ділянок та землекористувачів;

б) надавати відповідним органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування дані про стан і використання земель та інших природних ресурсів;

в) сплачувати податки та збори;

г) дотримуватися санітарних, екологічних та інших вимог щодо якості продукції;

г) не допускати зниження родючості ґрунтів та зберігати інші корисні властивості землі;

д) додержуватися вимог законодавства про охорону довкілля;

е) зберігати геодезичні знаки, протиерозійні споруди, мережі зрошувальних і осушувальних систем;

е) дотримуватися правил добросусідства та встановлених обмежень у використанні земель і земельних сервітутів;

ж) забезпечувати використання земельних ділянок за їх цільовим призначенням.

2. ВІДОМОСТІ ПРО ЗЕМЕЛЬНУ ДІЛЯНКУ ДЛЯ ВЕДЕННЯ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

2.1. Загальна інформація про об’єкт дослідження

У кваліфікаційній роботі розкрито методику проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки у власність для ведення фермерського господарства, за адресою: Львівська область, Мацошинська сільська рада, Жовківська територіальна громада.

Основи відомості про земельну ділянку:

Площа: 1,736535 га

Кадастровий номер: 16227895800:03:000:XXXX.

Форма власності: державна.

Категорія земель: 100 – землі сільськогосподарського призначення.

Цільове призначення земельної ділянки: 01.02 – для ведення фермерського господарства.

Умови надання: у власність.

Ґрунти: 142 – лучно-болотні, мулувато-болотні і торфувато-болотні осушені. Земельна ділянка не відноситься до особливо цінних земель.

Досліджувана земельна ділянка відводиться шляхом поділу сформованої земельної ділянки з кадастровим номером 4622785800:03:000:0100. Експлікацію земельних угідь подано у табл. 2.1.

Таблиця 2.1 – Експлікація земельних угідь

Номер рядка	Назва землевласника /землекористувача	Шифр рядка	Код КВЦПЗ	Загальна площа земель, га	Сільськогосподарські землі		
					всього	з них	
						рілля	сіножаті
А	Б	В		2	3	5	11
2.4	Легін І.І.	22	01.02	1,7365	1,7365	1,7365	-
Всього				1,7365	1,7365	1,7365	-

2.2. Планово-картографічні матеріали для відведення земельної ділянки у власність

Існуючі документи, на основі яких розроблявся проект землеустрою:

1. наказ Головного управління Держгеокадастру у Львівській області від 25.08.2016 р. про надання дозволу на виготовлення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки;

2. Викопіювання з індексно-кадастрової карти розташування земельної ділянки.

На рис. 2.1 зображено схему розташування земельної ділянки за межами с. Мацошин Жовківської територіальної громади.

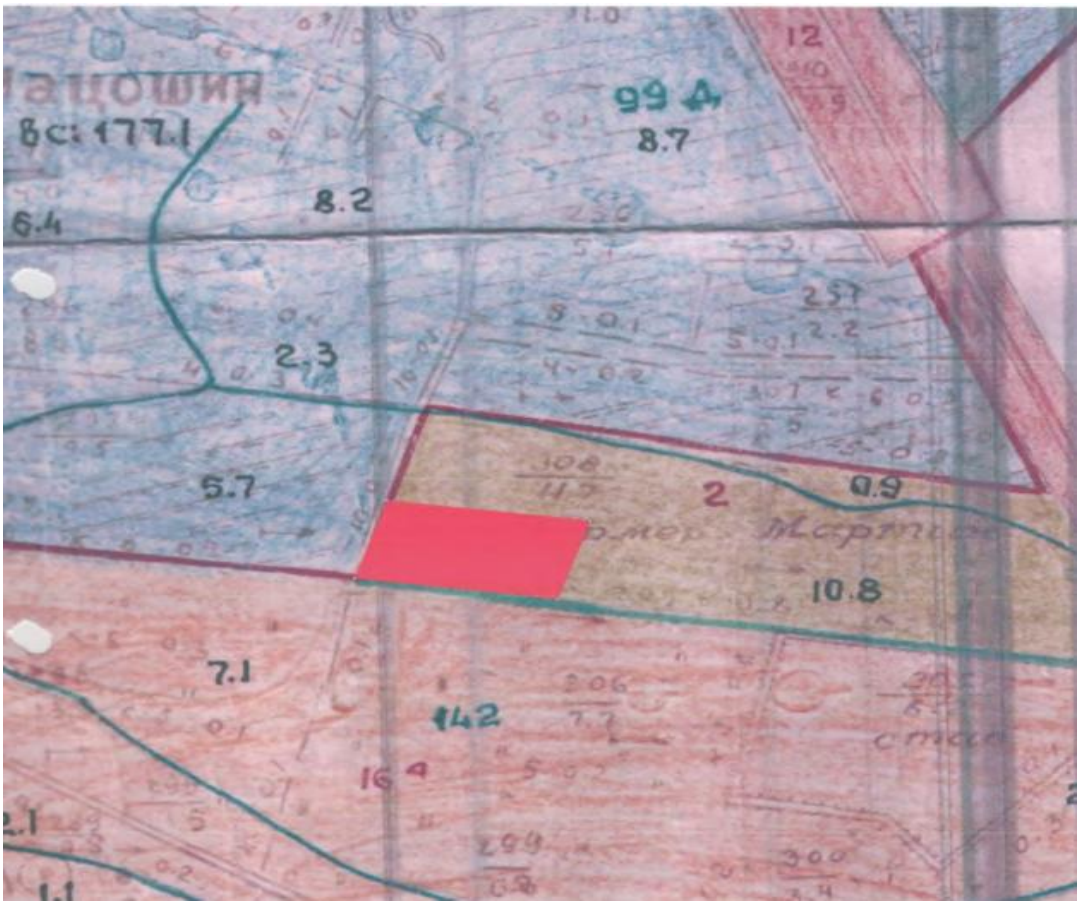

Рисунок 2.1 – Схема розташування земельної ділянки за межами с. Мацошин Жовківської територіальної громади

На рис. 2.2 показано викопіювання з картограми агровиробничих груп ґрунтів на території Мацошинської сільської ради Жовківської територіальної громади Львівської області.

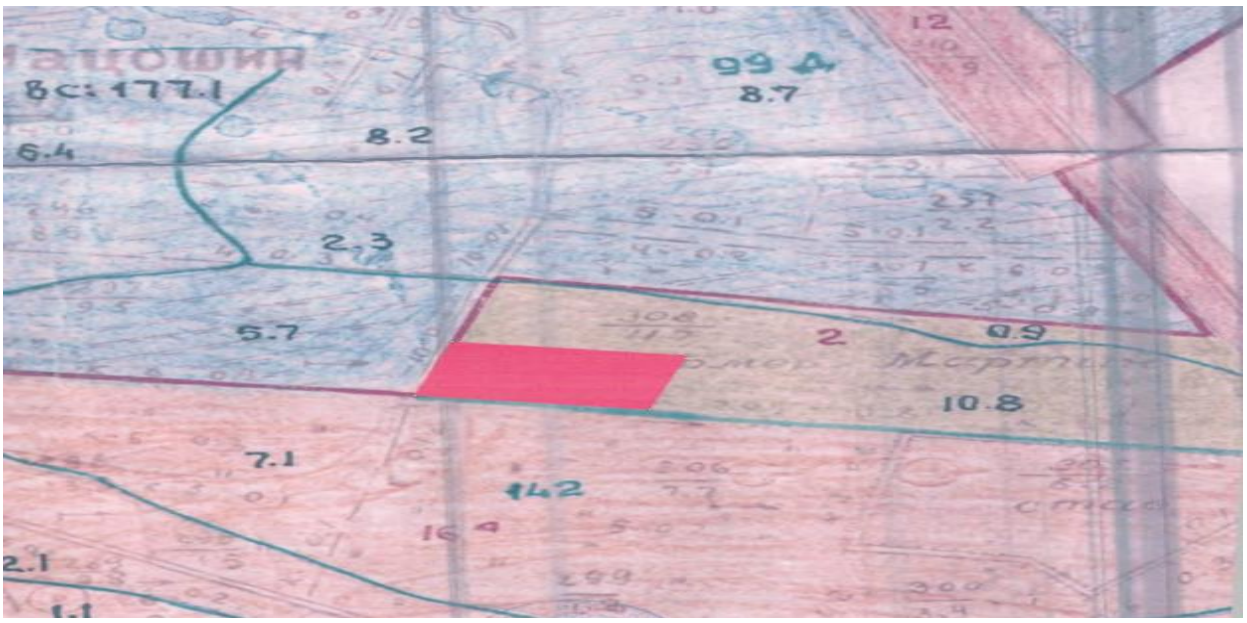

Рисунок 2.2 – Викопіювання з картограми агровиробничих груп грунтів на території Мацошинської сільської ради Жовківської територіальної громади Львівської області

Викопіювання з публічної кадастрової карти для земельної ділянки за межами с. Мацошин Жовківської територіальної громади Львівської області показано на рис. 2.3.

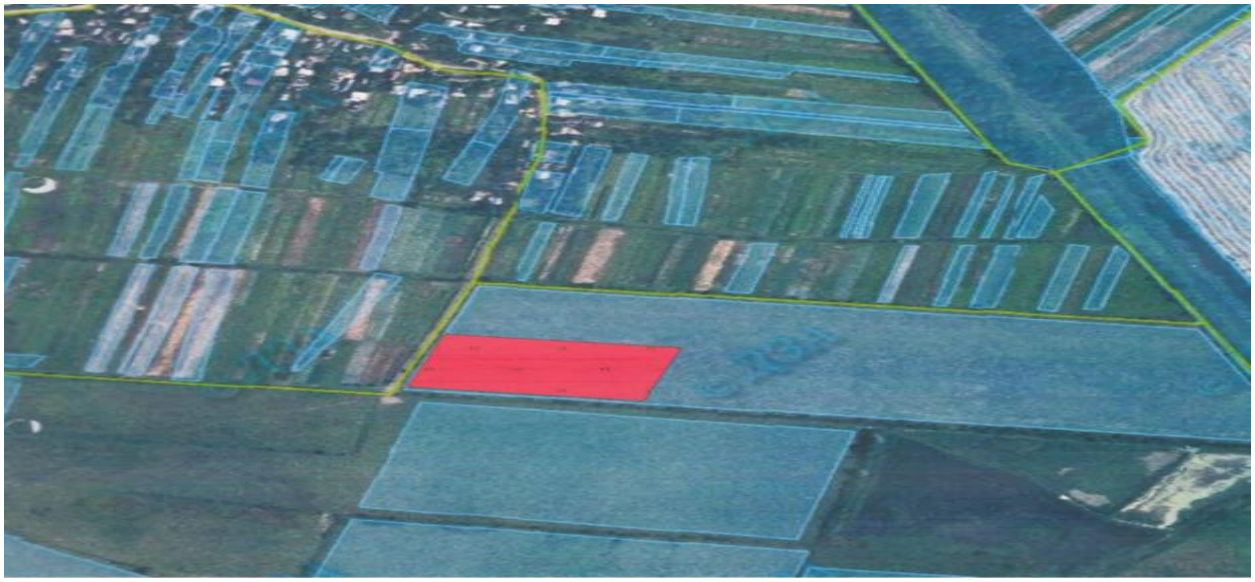

Рисунок 2.3 – Викопіювання з публічної кадастрової карти для земельної ділянки за межами с. Мацошин Жовківської територіальної громади Львівської області

2.3. Вихідні дані для виконання робіт з відведення земельної ділянки

Підставою для виконання робіт є:

- заява-договір на виконання робіт по виготовленні проекту землеустрою;

- завдання на виконання робіт

- наказ Головного управління Держгеокадастру у Львівській області від 25.08.2016 р. про надання дозволу на виготовлення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки;

Вихідні дані:

1) матеріали вибору місця розташування об'єкта;

2) розмір земельної ділянки 1,7365 гектарів;

3) викопіювання (фрагмент) з планово-картографічних матеріалів (генеральний план будівництва об'єкта, затверджена містобудівна документація, проект землеустрою тощо), державні будівельні норми, що обґрунтовують розмір земельної ділянки;

4) наявні обмеження згідно з проектом:

5) земельні сервітути згідно з проектом;

6) умови надання земельної ділянки власність;

7) інші матеріали (за наявності).

За результатами виконаних робіт має бути представлено проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки у власність для ведення фермерського господарства, що виготовляється у трьох примірниках (один – замовнику, другий – органу по земельних ресурсах, третій – Державному фонду документації із землеустрою) [13].

Документація із землеустрою розроблена у відповідності з діючими нормами і правилами.

Законодавчою, нормативно-правовою та нормативно-технічною базою для виконання робіт є:

- Земельний кодекс України [3];

- Закон України "Про землеустрій" [18];

- Закон України "Про державний земельний кадастр" [14]$

- Інструкція з топографічного знімання у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000, 1:500 [4];

- Інструкція про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками [5];

- умовні знаки для топографо-геодезичних робіт масштабів 1:5000, 1:2000, 1:1000, 1:500.

3. ГЕОДЕЗИЧНІ РОБОТИ ПРИ ВІДВЕДЕННІ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ У ВЛАСНІСТЬ ДЛЯ ВЕДЕННЯ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

3.1. Прив'язка поворотних точок меж земельної ділянки до Дердавної геодезичної мережі України

З метою визначення площі земельної ділянки (табл. 3.1), що відводиться, виконані роботи по визначенню координат точок повороту меж земельної ділянки та кадастрову зйомку земельної ділянки.

Таблиця 3.1 – Відомість вирахування площі земельної ділянки

№	Координата (Х)	Координата (У)	Х(к-1) - Х(к+1)	У(к+1) - У(к-1)	Х * (У(к+1) - У(к-1))	У * (Х(к+1) - Х(к-1))
1	XXXX759,26	XXXX481,08	-23,24	-187,63	-1038299249,9538	-31036580,2992
2	XXXX736,02	XXXX668,71	-112,16	-158,34	-876211761,4068	-149808602,5136
3	XXXX647,1	XXXX639,42	-65,68	216,92	1200358728,932	-87724797,1056
4	XXXX670,34	XXXX451,79	112,16	158,34	876201361,6356	149784272,7664
1	XXXX759,26	XXXX481,08	88,92	-29,29	-162083808,7254	118750977,6336
					2*S=-34729,518400	2*S=-34729,518400

В якості координатної основи при виконанні робіт із землеустрою було використано послуги перманентних базових GNSS-станцій «ZAKPOS». Положення базових станцій визначені в системі координат УСК-2000 і мають жорсткі зв'язки з пунктами Державної геодезичної мережі [2].

На рис. 3.1 показано викопіювання із схеми Державної геодезичної мережі для об’єкта дослідження.

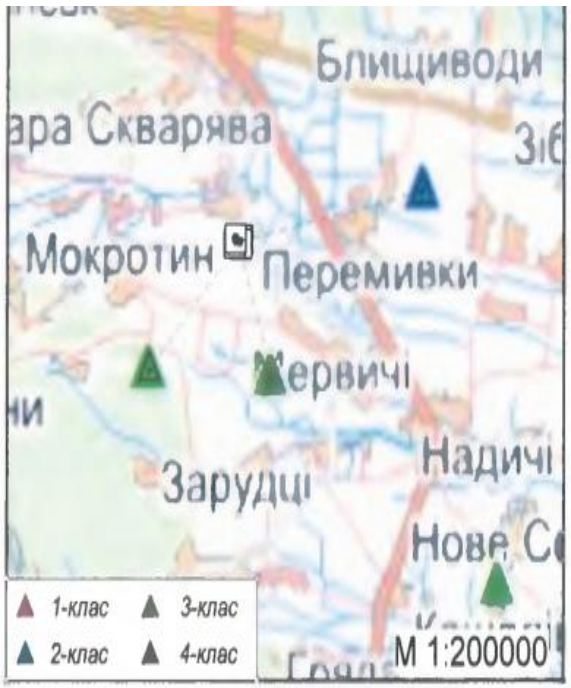

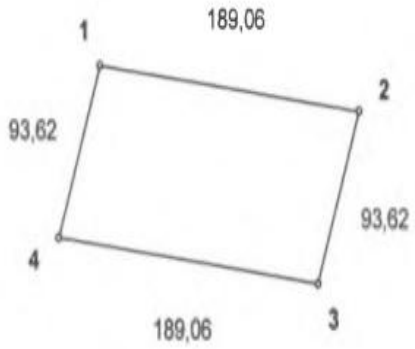

Рисунок 3.1 – Викопіювання із схеми Державної геодезичної мережі для об’єкта дослідження

Координати точок планової геодезичної основи були визначені за допомогою супутникових GNSS-спостережень приймачем Epoch 50 № 5213829575 на який видано свідоцтво № 6547 про повірку.

Дані щодо прив'язки поворотних точок меж земельної ділянки до геодезичного пункту ДГМ України Лісок подано у табл. 3.2.

Таблиця 3.2 – Дані щодо прив'язки поворотних точок меж земельної ділянки до геодезичного пункту ДГМ України Лісок

Пункт ДГМ	Поворотні точки	dN(м)	dE(м)	Довжина лінії(м)	Обрах, точність (м)	X	У
Лісок	1	-961.34	-5395.49	5480.48	0.017	XXXX759.260	XXXX481.080
Лісок	2	-984.58	-5207.86	5300.13	0.013	XXXX736,020	XXXX 668.710
Лісок	3	-1073.50	-5237.15	5346.05	0.015	XXXX647.100	XXXX639.420
Лісок	4	-1050.26	-5424.78	5525.52	0.012	XXXX670.340	XXXX451.790

Інформацію щодо прив'язки поворотних точок меж земельної ділянки до геодезичного пункту ДГМ України Межвиця подано у табл. 3.3.

Таблиця 3.3 – Дані щодо прив'язки поворотних точок меж земельної ділянки до геодезичного пункту ДГМ України Межвиця

Пункт ДГМ	Поворотні точки	dN(м)	dE(м)	Довжина лінії(м)	Обрах, точність (м)	X	У
Межвиця	1	2894.64	-1077.17	3088.57	0.015	XXXX759.260	XXXX481.080
Межвиця	2	2871.40	-889.54	3006.03	0.014	XXXX736.020	XXXX668.710
Межвиця	3	2782.48	-918.83	2930.27	0.016	XXXX647.100	XXXX639.420
Межвиця	4	2805.72	-1106.46	3016.01	0.012	XXXX670.340	XXXX451.790

Результати прив'язки поворотних точок меж земельної ділянки до геодезичного пункту ДГМ України Копанка подано у табл. 3.4.

Таблиця 3.4 – Дані щодо прив'язки поворотних точок меж земельної ділянки до геодезичного пункту ДГМ України Копанка

Пункт ДГМ	Поворотні точки	dN(м)	dE(м)	Довжина лінії(м)	Обрах, точність (м)	X	У
Копанка	1	2711.50	2501.31	3689.01	0.013	XXXX759.260	XXXX481.080
Копанка	2	2688.26	2688.94	3802.26	0.015	XXXX736.020	XXXX668.710
Копанка	3	2599.34	2659.65	3718.91	0.015	XXXX647.100	XXXX639.420
Копанка	4	2622.58	2472.02	3604.00	0.013	XXXX670.340	XXXX451.790

3.2. GNSS-спостереження при відведенні земельної ділянки

Схему GNSS-спостережень для відведення земельної ділянки за межами с. Мацошин Жовківської територіальної громади Львівської області показано на рис. 3.2.

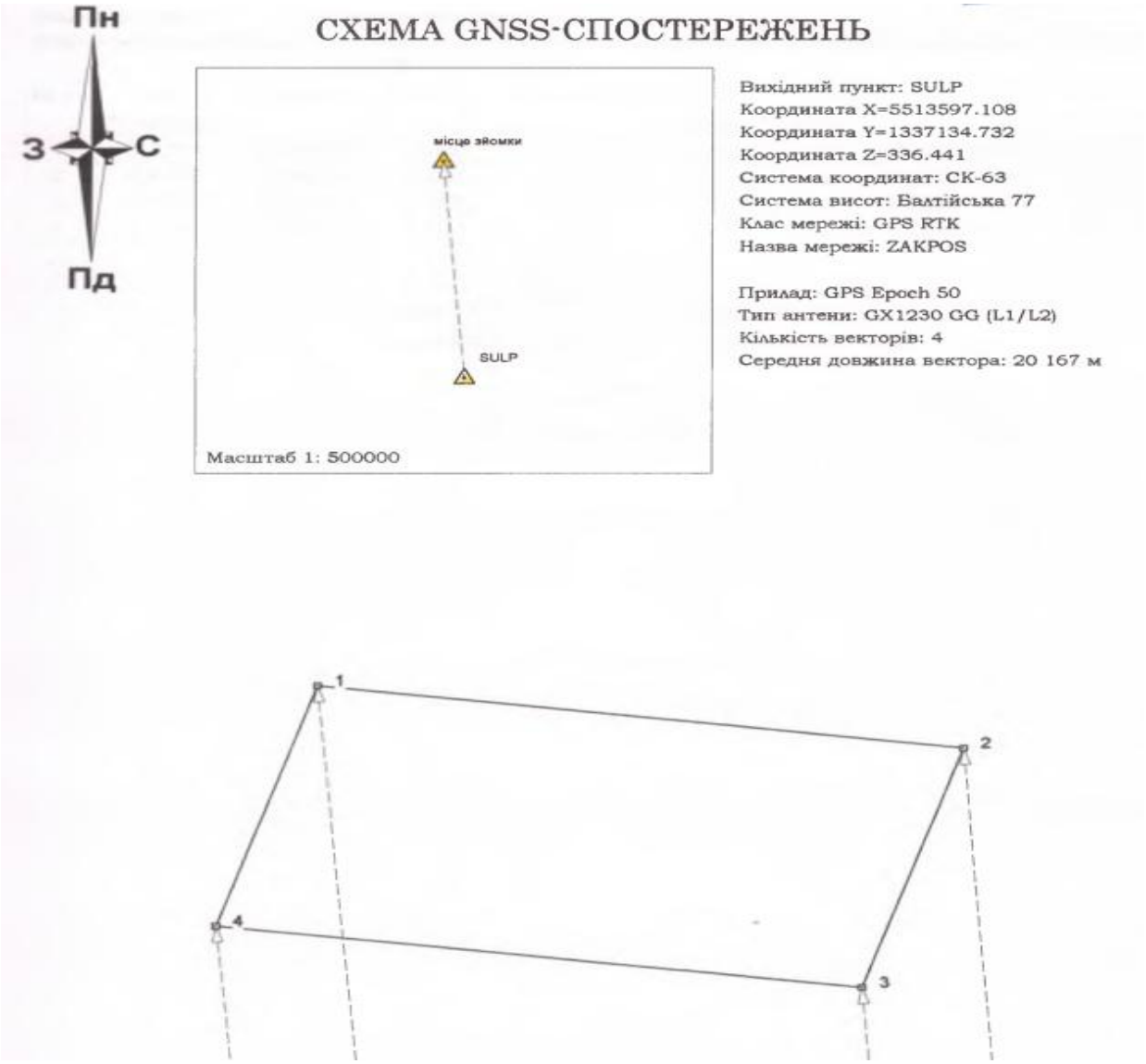

Рисунок 3.2 – Схема GNSS-спостережень для відведення земельної ділянки за межами с. Мацошин Жовківської територіальної громади Львівської області

Обробка та зрівнювання польових даних GNSS спостережень здійснено від належних йому базових станцій, координати яких визначені в Державній геодезичній референтній системі координат, з використанням належного ліцензійного забезпечення. В результаті отримано координати точок в умовній системі координат 1963 року (СК-63) та УСК-2000 [6].

Відомість оброблення векторів згідно з результатами GNSS спостережень для об’єкта дослідження подано у табл. 3.5.

Таблиця 3.5 – Відомість оброблення векторів

№ з/п	Назва (база-точка)	Відстань (м))	СКВ (м	Тип рішення	Висота прибору	Кілк. супутн.	X	У
1	SULP-1	20229.85	0.025	Фікс	1.600	13	XXXX759.260	XXXX481.080
2	SULP-2	20192.20	0.028	Фікс.	1.600	11	XXXX736.020	XXXX668.710
3	SULP-3	20105.67	0.027	Фікс.	1.600	12	XXXX647.100	XXXX639.420
4	SULP-4	20143.66	0.026	Фікс.	1.600	8	XXXX670.340	XXXX451.790

Відомість обчислення координат вимірюваних точок GPS та оцінки їх точності подано у табл. 3.6.

Таблиця 3.6 – Відомість обчислення координат вимірюваних точок GPS та оцінки їх точності

Вихідний пункт	Назва точки	dN(м)	dE(м)	Довжина вектора (м)	Обрах. точність	X	У
SULP	1	20162.150	-1653.640	20229.85	0.025	XXXX759.260	XXXX481.080
SULP	2	20138.910	-1466.010	20192.20	0.028	XXXX736.020	XXXX668.710
SULP	3	20049.990	-1495.300	20105.67	0.027	XXXX647.100	XXXX639.420
SULP	4	20073.230	-1682.930	20143.66	0.026	XXXX670.340	XXXX451.790

Виконано комплекс робіт із визначення координат геодезичної основи методом GNSS у статичному та RTK режимах відповідно до нормативних документів, зокрема:

- інструкції про становлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) га їх закріплення межовими знаками [5];
- інструкції з топографічного знімання у масштабах 1:5000. 1:2000, 1:1000 та 1:500 [4];
- порядку використання апаратури супутникових радіонавігаційних систем під час проведення топографо-геодезичних, картографічних, аерофотознімальних, проектних, дослідницьких робіт і вишукувань для кадастрових зйомок.

При статичних спостереженнях виконувались наступні польові дії:

- у журнал записували час закінчення спостережень,
- вимірювалась висота антени і записувалась у журнал спостережень,
- антена GNSS приймача за допомогою центриру встановлювалась над точкою координати якої необхідно визначити,
- залежно від типу приймача (одно-, або двох частотний) запис даних виконувався від 2 до 40 хвилин,
- у журнал записували час початку спостережень [9].

При статичних спостереженнях виконувались наступні камеральні дії:

- завантажувались дані «спостережень базової та роверної станції у спеціалізоване програмне забезпечення, фіксувались координати базової станції у системі УСК 2000, запускався процес обрахунку, отримувались координати роверної станції у системі УСК 2000;

- завантажувались дані спостережень із найближчої базової станції Української перманентної GNSS мережі, яка включає понад 100 станцій, координати яких обраховані науково-дослідного інститутом геодезії та картографії,

- переписувались дані спостережень на комп'ютер та перетворювались у формат RIMEX [10].

Характеристики GNSS-спостережень методом RTK знімання для об’єкта дослідження подано у табл. 3.7.

Таблиця 3.7 – Характеристики GNSS-спостережень методом RTK знімання для об’єкта дослідження

Point	Stats.	HRMS	VRMS	PDOP	Method	Network	Status	Mesure	Ant. Hgt.	B	L
1	10	0,022	0,031	1,883	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95819714	23,98001540
2	11	0,019	0,026	1,442	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95827075	23,98004239
3	15	0,017	0,025	1,602	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95828344	23,98006044
4	13	0,023	0,031	1,745	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95829456	23,98006049
5	15	0,018	0,025	1,257	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95839930	23,98006993
6	10	0,022	0,032	1,964	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95851857	23,98010483
7	11	0,018	0,032	1,779	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95852729	23,98011421
8	8	0,041	0,071	3,312	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95853949	23,98012366
9	11	0,021	0,034	1,571	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95864222	23,98012989
10	13	0,015	0,024	1,484	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95865627	23,98016234
11	14	0,019	0,029	1,338	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95866567	23,98018143
12	13	0,019	0,029	1,784	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95867220	23,98018727
13	15	0,015	0,023	1,488	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95867306	23,98019193
14	12	0,023	0,031	1,636	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95867797	23,98019219
15	13	0,017	0,030	1,714	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95871347	23,98020144
16	7	0,048	0,053	2,884	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95872518	23,98020695
17	9	0,041	0,062	1,304	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95873647	23,98021618
18	13	0,018	0,029	1,556	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95879679	23,98021783
19	9	0,018	0,028	2,541	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95882413	23,98023342
20	12	0,032	0,031	1,621	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95887670	23,98023789
21	11	0,023	0,032	2,240	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95887718	23,98024055
22	15	0,017	0,022	1,263	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95889245	23,98024305
23	12	0,017	0,025	1,642	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95898760	23,98024634
24	7	0,058	0,094	3,488	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95904238	23,98024669
25	10	0,024	0,031	1,939	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95904754	23,98025238
26	14	0,028	0,028	1,404	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95906582	23,98026296
27	9	0,044	0,044	3,822	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95907392	23,98026935
28	14	0,022	0,046	1,419	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95908039	23,98027234
29	15	0,016	0,021	1,177	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95908914	23,98028386
30	15	0,019	0,029	1,765	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95909756	23,98030187
31	12	0,021	0,048	1,703	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95913679	23,98032195
32	10	0,045	0,058	2,649	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95914677	23,98034254
33	11	0,032	0,057	2,000	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95915586	23,98035561
34	11	0,020	0,027	2,028	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95916461	23,98037100
35	8	0,022	0,037	2,512	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95916806	23,98037360
36	11	0,024	0,032	2,390	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95917934	23,98038767
37	13	0,024	0,036	1,579	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95917970	23,98040044
38	15	0,019	0,030	1,396	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95918197	23,98040334
39	9	0,028	0,041	2,371	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95919364	23,98043428
40	13	0,029	0,038	1,387	RTCM	RTK	FIXED	MEAS	2,101	49,95920573	23,98043446

3.3. Встановлення меж земельної ділянки для ведення фермерського господарства

Лінійно-кутові виміри при створенні планової основи та виконання кадастрової зйомки земельної ділянки виконувались електронним тахеометром Trimble, на який видано свідоцтво № 7406.

Складання проекту землеустрою виконано на персональному комп'ютері з використанням ліцензійного прикладного програмного забезпечення Digitals.

За матеріалами кадастрової зйомки обчислено площу і периметр земельної ділянки, складено кадастровий план земельної ділянки в масштабі 1 : 2 000 з відображенням суміжних землекористувачів, каталогу координат точок повороту меж земельної ділянки, експлікації земельних угідь згідно форми 6-зем, а також виготовлено та внесено на магнітний носій обмінний файл земельно-кадастрових даних в форматі XML [14].

До складу проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки, відповідно до статті 50 Закону України «Про землеустрій» [18], долучено акт приймання-передачі межових знаків на зберігання у зв'язку із формуванням земельної ділянки. Також представлено копії журналу польових вимірювань, схеми геодезичної планової основи, абриси та інші польові матеріали, відомості обчислення теодолітних ходів, визначення координат точок повороту межі земельної ділянки, що додаються.

Межі земельної ділянки детально досліджені і встановлені в натурі по фактичному їх положенню на місцевості в присутності власника земельної ділянки та узгоджені із суміжними землекористувачами, про що складені відповідні акти, які додаються. При узгодженні меж земельної ділянки суміжними землекористувачами претензій до існуючих меж не заявлено.

Земельні сервітути та обмеження щодо використання земельної ділянки не встановлені. Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки підлягає погодженню відповідно до вимог Земельного кодексу України [3].

Відведення земельної ділянки не вплине на використання суміжних земельних ділянок. Проектом землеустрою земельну ділянку відведено у землі сільськогосподарського призначення.

До використання земельної ділянки суб'єкт земельної ділянки зможе приступати після державної реєстрації прав на землю.

По результатах контролю і перевірки матеріалів встановлено, що роботи виконані в повному обсязі і відповідають вимогам нормативних документів та інструктивних матеріалів. На рис. 3.3 зображено кадастровий план земельної ділянки.

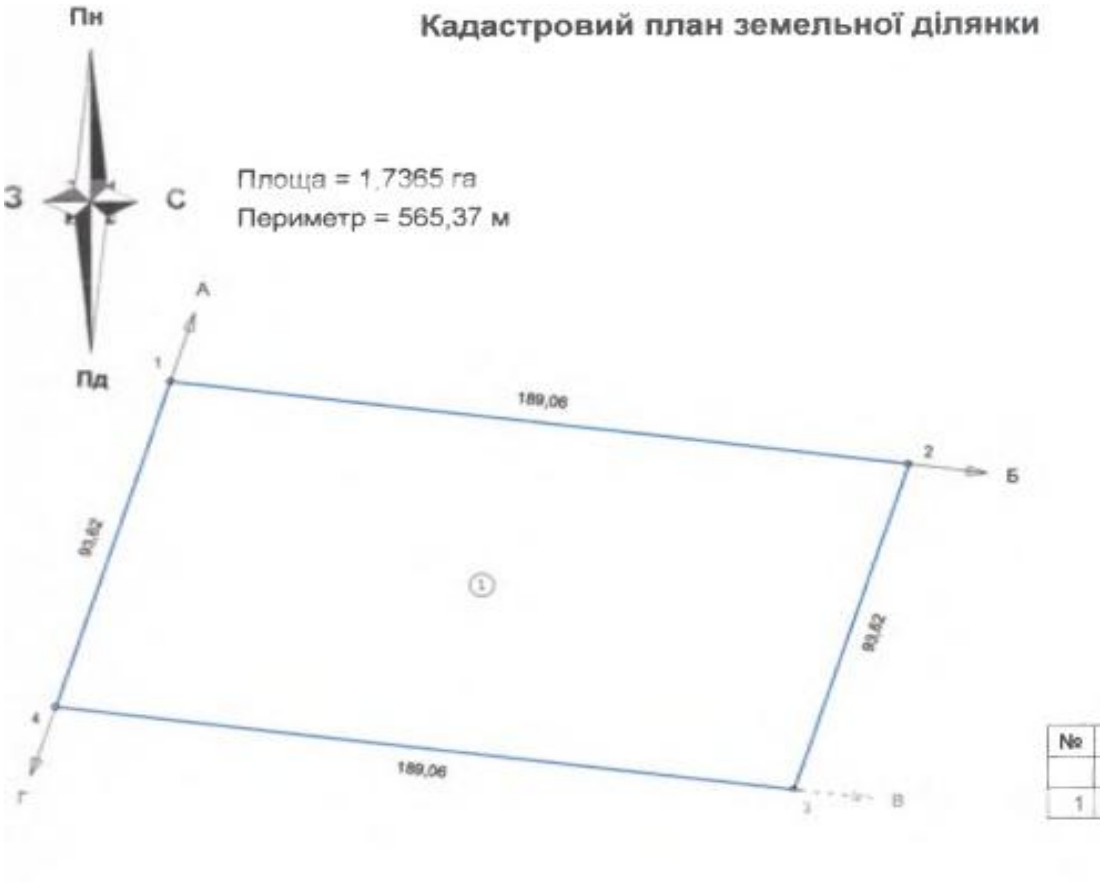

Рисунок 3.3 – Кадастровий план земельної ділянки

Опис угідь згідно кадастрового плану земельної ділянки подано у табл. 3.8.

Таблиця 3.8 – Опис угідь (га)

№	Угіддя	Площа
Разом		1,7365
1	001.01 Рілля	1,7365

Каталог координат кутів зовнішніх меж землекористування подано у табл. 3.9 згідно плану зон обмежень та сервітутів земельної ділянки (рис. 3.4).

Таблиця 3.9 – Каталог координат кутів зовнішніх меж землекористування

№	X	У	Довжина	Кут
1	XXXX759,26	XXXX481,08	189,06	097°03'39"
2	XXXX736,02	XXXX668,71	93,62	198°13'54"
3	XXXX647,10	XXXX639,42	189,06	277°03'39"
4	XXXX670,34	XXXX451,79	93,62	018°13'54"
1	XXXX759,26	XXXX481,08		

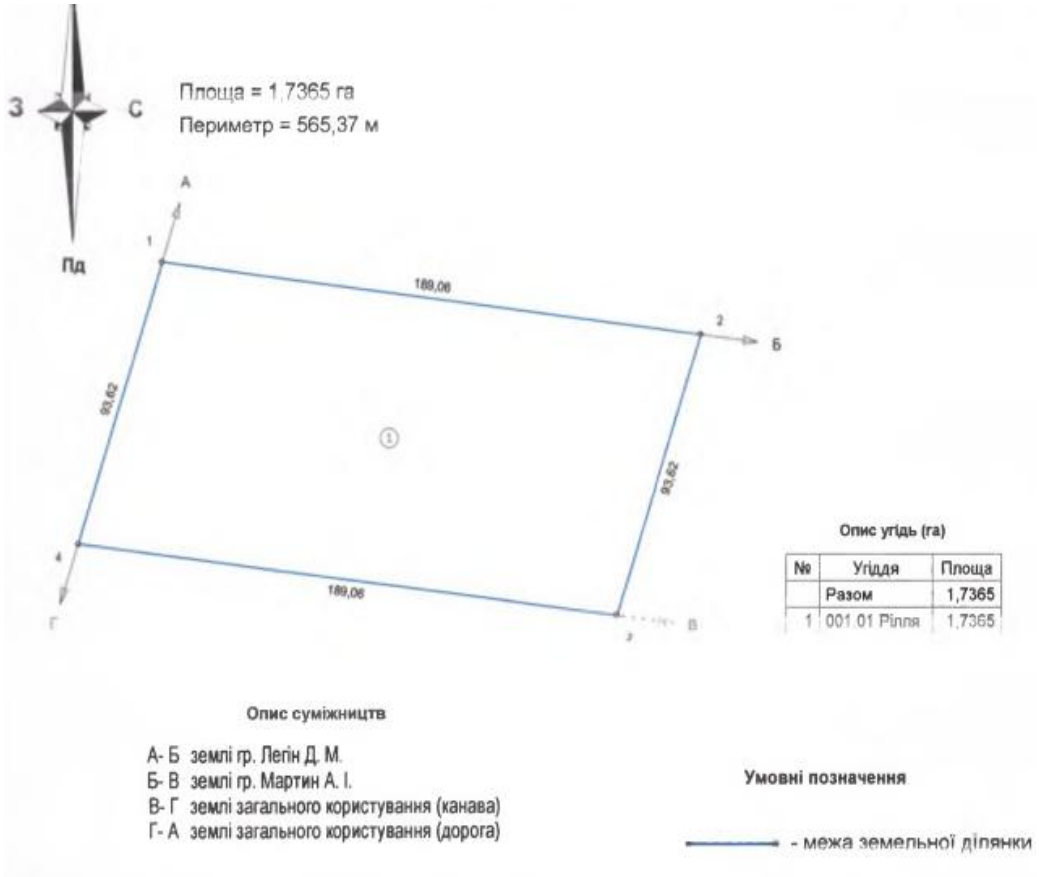

Рисунок 3.4 – План зон обмежень та сервітутів земельної ділянки

Комісією в складі голови Мацошинської сільської ради, спеціаліста-землевпорядника Мацошинської сільської ради в присутності землекористувача і представників суміжних землекористувань згідно опису:

Від А-Б землі громадянина;

Від Б-В землі громадянина;

Від В-Г землі загального користування (канава);

Від Г-А землі загального користування (дорога)

проведено встановлення і погодження меж земельної ділянки для громадянина і опис їх положення на місцевості, а саме:

Від А-Б межа проходить по умовній лінії у відповідності до абрису;

Від Б-В межа проходить по умовній лінії у відповідності до абрису;

Від В-Г межа проходить по умовній лінії у відповідності до абрису;

Від Г-А межа проходить по умовній лінії у відповідності до абрису (рис. 3.5).

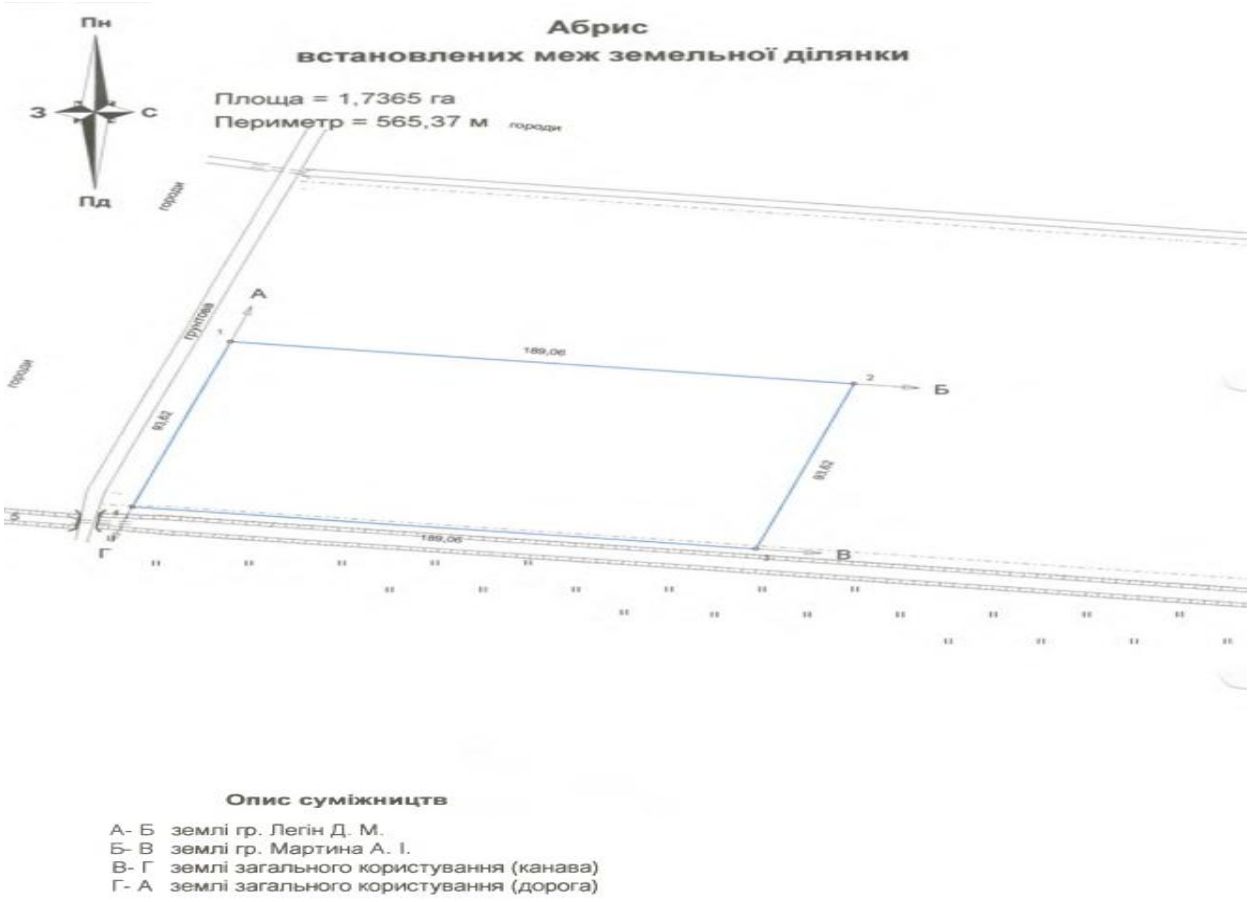

Рисунок 3.5 – Абрис встановлених меж земельної ділянки

На рис. 3.6 подано схему прив’язки межових знаків до об’єктів і контурів місцевості, а у табл. 3.10 – каталог координат закріплених межових знаків.

Рисунок 3.6 – Схема прив’язки межових знаків до об’єктів і контурів місцевості

Таблиця 3.10 – Каталог координат закріплених межових знаків

№	X	У
1	XXXX759,260	XXXX481,080
2	XXXX736,020	XXXX668,710
3	XXXX647,100	XXXX639,420
4	XXXX670,340	XXXX451,790

Землекористувач приймає на збереження фізичні позначки меж і встановлені межові знаки в кількості 4 штук згідно опису їх в акті та позначень в абрисі і картках закладки межових знаків і попереджений, що в разі навмисної зміни фізичних позначок межі, або знищення встановлених межових знаків він несе адміністративну відповідальність згідно чинного законодавства.

Межі земельної ділянки за кадастровим № 4622785800:03:000:XXXX, яка знаходиться за адресою Мацошинської сільської ради Жовківської територальної громади Львівської області, площею 1,7365 га, наданої власнику/користувачу земельної ділянки для ведення фермерського

господарства, закріплені в натурі (на місцевості) межовими знаками встановленого взірця у кількості 4 шт.

Власник/користувач земельної ділянки претензій щодо меж та конфігурації земельної ділянки не має. Також власниками/користувачами суміжних земельних ділянок претензій до існуючих меж не заявлено.

Межові знаки пред'явлені та передані на зберігання власнику земельної ділянки, якого повідомлено про адміністративну відповідальність за знищення межових знаків згідно Земельного кодексу України [3] та Кодексу України про адміністративні правопорушення.

4. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Вимоги до режимів праці та відпочинку користувачів ПК визначаються роботою, яку виконує користувач відповідно до вимог «Державні санітарні правила і норми роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин».

Внутрішньо-змінні режими праці і відпочинку при роботі з ПК розроблено з урахуванням характеру трудової діяльності, напруженості і важкості праці диференційовано до кожної професії.

За характером трудової діяльності виділено три професійні групи згідно з класифікатором професій :

1) розробники програм (інженери-програмісти) – виконують роботу переважно з ПК та документацією. При цьому відбувається інтенсивний обмін інформацією з ПК і висока частота прийняття рішень. Робота виконується в довільному темпі і пов'язана з періодичним пошуком помилок в умовах дефіциту часу, характеризується інтенсивною розу-мовою творчою працею з підвищеним напруженням зору, концентрацією уваги, нервово-емоційним напруженням, статичною робочою позою, періодичним навантаженням на кисті верхніх кінцівок;

2) оператори електронно-обчислювальних машин – виконують роботу, яка пов'язана з об-ліком інформації, одержаної з ПК, супроводжується перервами різної тривалості, пов'язана з виконанням іншої роботи і характеризується як робота з напруженням зору, невеликими фізичними зусиллями, нервовим напруженням середнього ступеня та виконується в довільному темпі;

3) оператор комп'ютерного набору – виконує одноманітні за характером роботи з документацією та клавіатурою і нечастими нетривалими переключеннями погляду на екран монітора, з введенням даних з високою швидкістю, робота характеризується як фізична праця з підвищеним

навантаженням на кисті верхніх кінцівок, з напруженням зору (фіксація зору переважно на документи), нервово-емоційним напруженням.

Установлюються такі внутрішньо-змінні режими праці та відпочинку при роботі з ПК при 8-годинній денній робочій зміні залежно від характеру праці:

- для розробників програм із застосуванням ПК необхідно призначати регламентовану перерву для відпочинку тривалістю 15 хвилин через кожну годину роботи;
- для операторів із застосуванням ПК необхідно призначати регламентовані перерви для відпочинку тривалістю 15 хвилин через кожні дві години;
- для операторів комп'ютерного набору необхідно призначати регламентовані перерви для відпочинку тривалістю 10 хвилин після кожної години роботи за ПК.

У всіх випадках, коли виробничі обставини не дозволяють застосувати регламентовані перерви, тривалість безперервної роботи з ПК не повинна перевищувати 4 години.

При 12-годинній робочій зміні регламентовані перерви повинні встановлюватися в перші 8 годин роботи аналогічно перервам при 8-годинній робочій зміні, а протягом останніх 4 годин роботи, незалежно від характеру трудової діяльності, через кожну годину тривалістю 15 хвилин.

З метою зменшення негативного впливу монотонності на працюючого слід чергувати деякі операції, наприклад, введення тексту за допомогою клавіатури та редагування тексту тощо.

Для зниження нервово-емоційного напруження, втоми зорового аналізатора, поліпшення мозкового кровообігу, подолання несприятливих наслідків гіподинамії, запобігання втомі доцільно деякі перерви використовувати для виконання комплексу вправ.

В окремих випадках – при постійних скаргах працюючих з ПК на зорову втому, незважаючи на дотримання санітарно-гігієнічних вимог до режимів

праці і відпочинку, а також застосування засобів локального захисту очей – допускаються індивідуальний підхід до обмеження часу робіт з ПК, зміни характеру праці, чергування з іншими видами діяльності, не пов'язаними з ПК.

Велика роль у запобіганні порушень здоров'я користувачів ПК належить медичним профілактичним заходам, до яких відносять:

- попередні та періодичні медичні огляди працівників;
- раціональне і профілактичне харчування;
- спеціальні вправи, самомасаж і психофізіологічне розвантаження.

Під час влаштування на роботу, працівник зобов'язаний пройти попередній медогляд для з'ясування початкового стану свого здоров'я та фізичної і психічної придатності до роботи. У процесі роботи постійні користувачі ПК раз на 2 роки проходять періодичні медогляди комісією у складі терапевта, невропатолога та офтальмолога.

З огляду на специфіку роботи користувачів ПК їхній харчовий раціон має бути калорійно обмеженим, однак якісним і повноцінним та обов'язково повинен містити продукти, багаті на вітаміни А1, В1, В2,В12.

Активний відпочинок має полягати у виконанні комплексу гімнастичних вправ, спрямованих на зняття нервового напруження, м'язове розслаблення, відновлення функцій фізіологічних систем, що порушуються протягом трудового процесу, зняття втоми очей, поліпшення мозкового кровообігу і працездатності. За умови високого рівня напруженості робіт з ПК необхідне психологічне розвантаження у спеціально обладнаних приміщеннях (у кімнатах психологічного розвантаження) під час регламентованих перерв або в кінці робочого дня [7].

5. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Моніторинг навколишнього середовища (англ. monitoring, від лат. monitor – той, що контролює, попереджує) – це система спостереження і контролю за природними, природно-антропогенними комплексами, процесами, що відбуваються в них, навколишнім середовищем загалом з метою раціонального використання природних ресурсів і охорони довкілля, прогнозування масштабів неминучих змін.

– це комплексна науково-інформаційна система спостережень, оцінки і прогнозування змін стану біосфери під впливом природних і антропогенних факторів.

Моніторинг довкілля, екомоніторинг – комплексна науково-інформаційна система регламентованих періодичних безперервних, довгострокових спостережень, оцінки і прогнозу змін стану природного середовища з метою виявлення негативних змін і вироблення рекомендацій з їх усунення або ослаблення.

Основна мета моніторингу – інформаційне забезпечення, необхідне для прийняття рішень в області природоохоронної діяльності та екологічної безпеки, попередження та (або) зменшення негативних наслідків впливу на стан оточуючого середовища.

Завдання моніторингу :

- оцінка меж припустимого навантаження на екосистеми;
- виявленні взаємозв’язку джерел забруднення навколишнього середовища з об’єктами живої природи, на які вони діють;
- виявленні каналів поширення забруднюючих речовин у природному середовищі;
- узагальненні одержаної об’єктивної інформації про зміну біологічних, геохімічних та геофізичних параметрів навколишнього середовища у локальному, регіональному і глобальному масштабах;
- надання достовірної та оперативної інформації, на базі якої

приймаються практичні рішення по покращенню якості оточуючого середовища, стану тваринного та рослинного світу, здоров'я людини;

• розробка заходів по нейтралізації наслідків антропогенного впливу та вибір природоохоронних технологій.

Критерії класифікації моніторингу довкілля:

В залежності від компонентів оточуючого середовища:

— геофізичний, біологічний, хімічний, кліматичний, повітря, водних об'єктів, ґрунту, наземних, водних та морських екосистем та ін.

За факторам та об'єктам впливу:

— забруднень, джерел забруднень, об'єктам впливу забруднень.

За масштабами впливу:

— глобальний, регіональний, локальний, фоновий, національний, міжнародний.

За дією на здоров'я:

— моніторинг здоров'я, санітарно-гігієнічний, санітарно-токсикологічний.

За способом досліджень:

— активний і пасивний

За об'єктами спостереження:

— геоботанічний, альгологічний, зоологічний, мікробіологічний, моніторинг харчових продуктів, кормів, рослинних та тваринних тканин.

Основні рівні та розділи моніторингу навколишнього середовища:

• глобальний (біосферний) моніторинг – об'єктами спостереження є біосфера, глобально-фонові зміни (ступень радіації, концентрація CO_2 і озону, циркуляція теплових потоків, зміни клімату, міграція птахів, здоров'я населення на рівні держави, групи держав та ін.)

• регіональний (екологічний) моніторинг – об'єктами спостереження є екосистеми, зміна їх структури та функції, продуктивності, динаміка запасів корисних копалин, водних, земельних, рослинних ресурсів та ін.

• локальний (санітарно-гігієнічний) моніторинг – об’єкти спостереження: стан оточуючого середовища, приземні шари атмосфери, поверхневі та ґрунтові води, грунт; ступінь забруднення природних об’єктів шкідливими речовинами, їх вплив на людину, тваринний та рослинний світ; наявність в оточуючому середовищі змін, що викликані конкретним видом впливу та ін.

Моніторинг складається з багатьох різноманітних методів спостереження, збору необхідних параметрів-характеристик стану середовища та їх обробки. Усю сукупність цих методів можна поділити на такі основні напрями:

– методи реєстрації та цінки якості стану середовища (біомоніторинг, дистанційний моніторинг та ін.);

– методи кількісного обліку організмів і методи оцінки біомаси, продуктивності рослин і тварин (біологічний моніторинг);

– вивчення особливостей впливу різних екологічних чинників на життєдіяльність організмів (лабораторні методи дослідження);

– методи математичного моделювання екологічних явищ і процесів, екосистем;

– створення геоінформаційних систем і технологій для розв‘язання екологічних проблем;

– комплексний еколого-економічний аналіз стану різних об‘єктів;

– геоекологічні і геофізичні методи дослідження;

– технологічні методи дослідження;

– медико-екологічні методи дослідження;

– методи екологічного контролю.

За специфікою виконання всі дослідження можна поділити на хімічні, фізичні, біологічні, геологічні, географічні, геофізичні, математичні та інші. У зв‘язку з великою кількістю видів забруднювачів та інших негативних впливів і видів об‘єктів забруднювання (живі біологічні організми, люди, різноманітні екосистеми, географічні природні комплекси та багато інших) необхідне

використання багатьох різноманітних приладів, часто дуже складних і дорогих, спеціальних лабораторних досліджень, використання хімічних реактивів [11].

ВИСНОВКИ

Метою діяльності фермерського господарства, що є формою підприємницької діяльності громадян із створенням юридичної особи, які виявили бажання виробляти товарну сільськогосподарську продукцію, є займатися її переробкою та реалізацією з метою отримання прибутку на земельних ділянках, наданих їм для ведення фермерського господарства. Землі фермерського господарства можуть складатися із земельних ділянок, що належать:

1) громадянам України на праві власності, або користування;

2) фермерському господарству на праві власності, чи користування.

У кваліфікаційній роботі розкрито методику проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки у власність для ведення фермерського господарства, за адресою: Львівська область, Мацошинська сільська рада, Жовківська територіальна громада. Досліджувана земельна ділянка відводиться шляхом поділу сформованої земельної ділянки.

В якості координатної основи при виконанні робіт із землеустрою було використано послуги перманентних базових GNSS-станцій «ZAKPOS». Положення базових станцій визначені в системі координат УСК-2000 і мають жорсткі зв'язки з пунктами Державної геодезичної мережі. Виконано комплекс робіт із визначення координат геодезичної основи методом GNSS у статичному та RTK режимах відповідно до нормативних документів, зокрема:

- інструкції з топографічного знімання у масштабах 1:5000. 1:2000, 1:1000 та 1:500;
- порядку використання апаратури супутникових радіонавігаційних систем під час проведення топографо-геодезичних, картографічних, аерофотознімальних, проектних, дослідницьких робіт і вишукувань для кадастрових зйомок;
- інструкції про становлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) га їх закріплення межовими знаками.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Виділення земельної ділянки для ведення фермерського господарства. URL: https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/%D0%92%D0%B8%D0%B4%D1%96%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%B7%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97_%D0%B4%D1%96%D0%BB%D1%8F%D0%BD%D0%BA%D0%B8_%D0%B4%D0%BB%D1%8F_%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%BC%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D0%B3%D0%BE%D1%81%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0.

2. Геодезичні роботи в землевпорядкуванні: навч. посібник./ укл. М.П. Ранський. Чернівці, 2011. 92 с.

3. Земельний кодекс України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text.

4. Інструкція з виконання топографо-геодезичного знімання у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000, 1:500: Наказ Головного управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України № 56 від 09.04.1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0393-98#Text.

5. Інструкція про встановлення, відновлення меж земельних ділянок в натурі або на місцевості та їх закріплення межовими знаками: Наказ Державного комітету України із земельних ресурсів № 376 від18.05.2010 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0391-10#Text.

6. Калинич І. В., Гриник Г. Г., Ничвид М. Р. Геодезія: навч. посібник. Ужгород, 2020. 248 с.

7. Катренко Л.А., Пістун І.П. Охорона праці в галузі освіти: навч. посібник. 2-ге вид., доп. Суми, 2004. 304 с.

8. Конституція України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text.

9. Островський А. Л. та ін. Геодезія. Частина друга. Львів, 2008. 564 с.

10. Островський А. Л., Мороз О. І., Тартачинська З. Р., Гарасимчук І. Ф. Геодезія. Частина перша. Топографія. Львів, 2011. 440 с.

11. Охорона навколишнього середовища. безпеки. URL: https://mc.if.ua/files/bzd/%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F_13_2.docx.

12. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин: Закон України № 1423-I від 28.04.2021 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1423-20.

13. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення складу, змісту та порядку погодження документації із землеустрою: Закон України № 497-VIII від 02.06.2015 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/497-19#Text.

14. Про Державний земельний кадастр: Закон України № 3613-VI від 07.07.2011 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text.

15. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України № 1952-IV від 25.12.2015 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15#Text.

16. Про затвердження порядку щодо ведення Державного земельного кадастру: постанова КМУ № 1051 від 17.10.2012 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012-%D0%BF#Text.

17. Про затвердження Порядку щодо використання Державної геодезичної референцної системи координат УСК-2000 при виконанні робіт із. землеустрою: Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України № 509 від 02.12.2016 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1646-16#Text.

18. Про землеустрій: Закон України № 858-IV від 22.05.2003 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text.

19. Про топографо-геодезичну, картографічну діяльність: Закон України

№ 353-XIV від 23.12.1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-14#Text.

20. Про фермерське господарство: Закон України № 973-IV від 19.06.2003 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/973-15.